

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natur
Ref. RHK
Den 14. april 2021
J. nr.: 21/09925

Handlingsplan

Miljøministeren har som opfølgning på sagen med manglende dyrevelfærd i den statsejede kreaturbesætning i Mols Bjerge bedt om en plan for, hvordan Naturstyrelsen vil sikre dyrevelfærd i naturforvaltningen.

Naturstyrelsen igangsætter på den baggrund en række initiativer i forhold til både den konkrete kvægbesætning i Mols Bjerge og i forhold til at styrke den planlagte og systematiske tilgang til sikring af velfærden hos de dyr, som styrelsen ejer og anvender i naturforvaltningen generelt.

Generel opfølgning i Naturstyrelsen

- Naturstyrelsen sikrer, at der føres et proaktivt tilsyn med besætningerne, og at der er de rette kompetencer til at passe dyrene.
- Naturstyrelsen sikrer, at der er tilknyttet tilsynsførende dyrlæger til alle Naturstyrelsens 12 statsejede besætninger med egne husdyr der findes på syv af styrelsens 16 lokale enheder fordelt over hele landet, så der i alle statsejede besætninger gennemføres løbende tilsyn og udarbejdes skriftlige dyrlægerapporter.
- Naturstyrelsen vil i samarbejde med Fødevarestyrelsen og relevante eksperter og interessenter udarbejde et forsknings- og erfaringsbaseret overvågningssystem til bedømmelse af dyrenes sundhedstilstand (huldscore), som styrelsen vil anvende på de statsejede naturarealer. Arbejdet gennemføres inden vintersæsonen 2021/22.
- I forlængelse af overvågningen fastsættes klare retningslinjer for håndteringen af statens dyrebesætninger. Der skal udarbejdes proaktive forvaltningsplaner i forhold til dyrenes fodergrundlag, som dækker alle årstider, så der tages højde for fodergrundlaget både generelt og i definerede risikoperioder. Huldscore skal være en del af forvaltningsplanerne.
- Naturstyrelsen vil inden vintersæsonen 21/22 gennemgå alle styrelsens projekter med helårsgræsning med henblik på sikring af dyrevelfærden, herunder skal der i alle projekter sikres en beredskabsplan for håndtering af dyrene i særligt kritiske situationer. Gennemgangen vil både omfatte de projekter, hvor styrelsen anvender egne dyr til helårsgræsning, og de projekter, hvor helårsgræsningen gennemføres af en privat dyreholder.
- I forhold til håndteringen af statens egne dyrebesætninger skal der inden for samme tidsplan udarbejdes proaktive forvaltningsplaner i forhold til dyrenes fodergrundlag, som dækker alle årstider, så der tages højde for fodergrundlaget både generelt og i definerede risikoperioder. Huldscore skal være en del af forvaltningsplanerne.

- Naturstyrelsen vil i forlængelse af gennemgangen af helårsgræsningen undersøge muligheden for i græsningsprojekter at anvende en række forvaltningsmæssige værktøjer, som eksempelvis regulering af græsningstryk, anvendelse af flere foldskifter, højere niveau af tilskudsfordring i nogle situationer og ved løbende at fjerne dyr, der mistrives fra naturarealerne og håndtere dem i sygestier – for at sikre en god dyrevelfærd.
- Naturstyrelsen vil samle en række af de største arealforvaltere, der anvender helårsgræssende dyr i naturforvaltningen, for at drøfte problemstillinger og erfaringsudveksle i relation til dyrevelfærd med henblik på fælles læring. Naturstyrelsen vil inden sommeren 2021 tage initiativ til et første møde.
- Naturstyrelsen vil løbende undersøge mulighederne for at tage ny teknologi i anvendelse i forbindelse med overvågning af velfærden hos de dyr, der anvendes i naturforvaltningen. Det kan eksempelvis dreje sig om GPS-halsbånd og intelligente øremærker, der vil kunne gøre det muligt at følge dyrenes bevægelsesmønstre, aktivitetsniveau og nøjagtige placering i landskabet.
- Som opfølgning på den tilsynsførende dyrlæges seneste rapport vil Naturstyrelsen i samarbejde med relevante eksperter vurdere, om den nuværende blandingsrace "skovkvæg" er hensigtsmæssig til at foretage den ønskede ekstensive græsning i vinterhalvåret både på statens arealer i Mols Bjerge og andre steder, eller om der skal anvendes andre racer af kvæg.

Konkret opfølgning i Mols Bjerge

- Naturstyrelsen har aftalt mere præcise procedurer for det fremtidige samarbejde med den tilknyttede privatpraktiserende dyrlæge, særligt i forhold til behovet for dialog om dyrenes velfærd i vinterhalvåret. Samarbejdet skal bidrage til en rettidig håndtering af eventuel mistrivsel i besætningen.
- Naturstyrelsen indfører månedlige dyrlægekontroller af besætningen i Mols Bjerge, så længe sagen ikke er afgjort i stedet for de hidtidige kvartalsvise dyrlægebesøg.
- Naturstyrelsen er i gang med at afklare det nærmere hændelsesforløb og herunder tage stilling til eventuelle ansættelsesretslige konsekvenser.